

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Roman
Nazwisko: Zapłata
Miejsce urodzenia: Puck
Data urodzenia: 21-10-1945
Imię ojca: Seweryn
Imię matki: Janina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta kontrolne postępowania przygotowawczego w sprawie nielegalnego przekroczenia granicy (sprawa nr 19/68) prowadzonego przez Wydział II 5 Sudeckiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza w Kłodzku pod nadzorem Prokuratury Powiatowej w Wałbrzychu (sygn. akt 3 Ds. 537/68). W dniu 17.04.1968 Roman Zapłata został zatrzymany przez Wojska Ochrony Pogranicza, ponieważ usiłował w rejonie Lubawki powiat Kamienna Góra przekroczyć granicę państwową z CSRS bez zezwolenia. W dniu 09.07.1968 skazany przez Sąd Powiatowy w Wałbrzychu na karę 6 m-cy aresztu. Materiały sprawy zostały zarchiwizowane w Wydziale „C” KW MO Gdańsk pod sygn. 7372/III, a następnie zniszczone.	Materiały o sygn. 7372/III zniszczono. Wypis na podstawie zapisów kartotecznych.	
Ww. występuje w materiałach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Wichrzyciele” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 06.02.1982 pod nr. rej. CZ 6096 i prowadzonej przez Wydział III KW MO Częstochowa. Sprawa została założona w związku z ujawnieniem na terenie Częstochowy ulotek „o treści antypaństwowej”. Celem rozpracowania było ustalenie autora „wrogich ulotek” oraz „pobudek i motywów działania” sprawcy. Roman Zapłata występuje w materiałach SOR „Wichrzyciele” z uwagi na fakt, iż był podejrzany o przepisywanie i kolportaż ulotek zawierających wiersz „Do Generała”. W związku z prowadzoną sprawą przeszukano miejsce zamieszkania ww. i ujawniono „szereg materiałów” wskazujących na prowadzenie przez Romana Zapłatę „nielegalnej działalności”. Ww. został objęty przez Wydział Śledczy KW MO Częstochowa śledztwem z art. 46 ust. 1. Rozpracowanie zakończono 21.05.1983. W dniu 19.06.1983 materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” KW MO Częstochowa pod sygn. 1131/II.	IPN Ka 027/569 t. 1-2 (1131/II).	

Roman Zapłata był inwigilowany w ramach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „REK” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 01.03.1982 pod nr. rej. CZ 6159 i prowadzonej przez Wydział V KW MO Częstochowa. Sprawę założono w związku z informacją dot. powstania na terenie Częstochowy grupy złożonej z b. działaczy NSZZ „Solidarność”, która „podjęła próbę nielegalnego powielania i kolportażu literatury związkowej”. Celem sprawdzenia było ustalenie składu osobowego grupy oraz miejsc spotkań i powielania „nielegalnych” wydawnictw. Ww., założyciel grupy, który zajmował się przygotowaniem i powielaniem „wrogich materiałów”, został zarejestrowany w ewidencji operacyjnej do SOS krypt. „REK” 06.03.1982 pod nr. rej. CZ 6171. W dniu 15.03.1982 w celu systematycznego rozpoznania metod i zasięgu wrogiej działalności, SOS krypt. „REK” przerejestrowano w ewidencji operacyjnej na Sprawę Operacyjnego Rozpracowania (SOR). Rozpracowanie zakończono 03.11.1982, materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” KW MO Częstochowa pod sygn. 1051/II.

IPN Ka 027/527 (1051/II).

Postępowanie przygotowawcze RSD 7/82 prowadzone przez Wydział Śledczy KW MO Częstochowa pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Częstochowie (sygn. akt I Ds. 747/82) zostało wszczęte 04.03.1982 z art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym. W ramach prowadzonych czynności ww. został przesłuchany, obwiniony o to, że w styczniu 1982 w Częstochowie będąc członkiem NSZZ „Solidarność” nie zaprzestał działalności związkowej przez to, że kolportował ulotki o treści mogącej wywołać niepokój społeczny i 04.03.1982 tymczasowo aresztowany. Czynności w sprawie zakończono 17.03.1982 aktem oskarżenia, który objął 3 osoby. W dniu 20.06.1985 materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” WUSW Częstochowa pod sygn. 110/III.

IPN Ka 09/201 (110/III), IPN Ka 064/147 (137/Ś).

Akta tymczasowo aresztowanego zawierają dokumenty dotyczące Romana Zapłaty, który został zatrzymany na mocy postanowienia Prokuratury Rejonowej w Częstochowie z dn. 04.03.1982 (sygn. akt I Ds. 747/82) w związku z podejrzeniem o popełnienie przestępstwa z art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym. Od 05.03.1982 przebywał w Areszcie Śledczym w Częstochowie. Zwolniony 19.06.1982 na mocy postanowienia Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu (sygn. akt SoW 369/82).

IPN Ka 111/37 (14/82).

Akta sądowe. Akt oskarżenia p-ko ww. został wniesiony do Sądu Wojewódzkiego w Częstochowie (sygn. akt II K 40/82), który 23.03.1982 uznał swoją niewłaściwość i akta dot. Romana Zapłaty przesłał do Wojskowego Sądu Okręgowego we Wrocławiu. W dniu 18.06.1982 Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu (sygn. akt SoW 369/82) na sesji wyjazdowej w Katowicach, uznał ww. za winnego tego, że w styczniu 1982 w Częstochowie działając wspólnie i w porozumieniu jako były członek zawieszono NSZZ „Solidarność” nie odstąpił od działalności związkowej przez to, iż w celu rozpowszechniania sporządził odezwę adresowaną do członków NSZZ „Solidarność” tj. przestępstwa z art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym i skazał Romana Zapłatę na karę 1 roku i 6 m-cy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat oraz karę grzywny w wysokości 20 tys. zł. Na mocy wyroku zwolniony z aresztu. W dniu 26.12.1985 nastąpiło zatarcie skazania z mocy prawa.

IPN Wr 101/522 (SoW 369/82).

Ww. występuje w materiałach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Sieć” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 17.02.1982 pod nr. rej. CZ 6137 i prowadzonej przez Wydział V KW MO Częstochowa. Sprawa została założona w związku z informacją dotyczącą powstania na terenie Częstochowy „nielegalnej” grupy zajmującej się redagowaniem oraz kolportażem tzw. „Gazety Wojennej”, a także innych ulotek o „wrogiej treści”. Celem sprawdzenia było „rozpoznanie charakteru działalności członków grupy” oraz „objęcie systematyczną kontrolą operacyjną inspiratorów nielegalnych działań”. W dniu 15.03.1982 SOS przekwalifikowano na SOR krypt. „Sieć”. Roman Zapłata występuje w materiałach sprawy w związku z analizą sytuacji operacyjnej SOR „REK” oraz informacją dot. przeszukania miejsca zamieszkania ww. Rozpracowanie zakończono 06.10.1982 i zarchiwizowano w Wydziale „C” KW MO Częstochowa pod sygn. 1043/II.

IPN Ka 027/524 (1043/II).

Materiały administracyjne zawierają meldunki operacyjne przesyłane przez poszczególne WUSW z terenu kraju, w celu stworzenia „Informatora o nielegalnych organizacjach prowadzących antypaństwową i antysocjalistyczną działalność w Polsce w latach 1944-1985”. Roman Zapłata występuje w opracowaniu dotyczącym NSZZ „Solidarność”- Grupa „REK”. Grupa składała się z 3 członków, których celem było reaktywowanie struktury organizacyjnej NSZZ „Solidarność” i jego kierownictwa „za pomocą kolportażu odezw i ulotek” wykonywanych na maszynie do pisania oraz matrycach i działała na terenie Częstochowy w okresie od 25.01.1982 do 03.03.1982. W czasie swojej działalności członkowie grupy wydrukowali i rozpowszechnili 18 egz. apeli-odezw do członków b. NSZZ „Solidarność” o kontynuowanie działalności związkowej.

IPN BU 0326/558 t. 1.

Akta sądowe. W dniu 06.09.1994 Sąd Najwyższy-Izba Wojskowa w Warszawie (sygn. akt WRN 163/94) z powodu rewizji nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Wojewódzkiego na korzyść od wyroku Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu z dn. 18.06.1982 (sygn. akt SoW 369/82) uniewinnił Romana Zapłatę od popełnienia przypisywanego mu przestępstwa.

IPN Wr 101/522 (SoW 369/82).